

ПІСЛЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО ДНЯ У ВАШИНГТОНІ 27-ГО ЧЕРВНЯ — УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У НЬО ЙОРКУ НА СВІТОВІЙ ВИСТАВЦІ — 19-ГО ЛІПНЯ 1964

Степан Куропаль

ШІКАГОВСЬКА ХРОНІКА

Українсько-польсько-чехословацько-білоруський фестиваль відбувся 7-го червня в Касині Вояжера. Треба знати, що гурт був повний, бо 500 людей всіх національностей засіли при столах. Хоч польсько-українська приязнь не є популярна, то імпреза була вдала. Кожна група поспівала для імпрези дала. Українці дали лише „парогі“ (вареники) і голубчиків, яких давали на втомі. Союзівка пані Чуба. Були теж страви інших народів. Чехи дали танцювальну групу, що танцювала „Чеську беседу“, а українська група МУН на жаль не прийшла. Могла добре себе зарекомендувати і напевно була б дістала першу нагороду — бо наші танки гарні. До учасників промовляв конгресмен Вудкінс на тему колоніалізму СССР і міський урядовець Марцін. Програмою проводив мр. Орест Горюхінський. З давніх знайомих стрінувся там чеського полковника Оскара Пейша. Імпреза припала до аподоби головно молоді, якої було половина і яка і танцювала при звуках оркестри Ковальської.

Данило Грод, президент 415-го Відділу УНСоюзу вибраний на директора і віцепрезидента Української Школи. Позичкової Співки Трайдент. Знаю Данила ще з часів української участі в Світовій Виставці в Шикаго в 1933 році, де він виступав в танковій групі громади на Борсайді. Він був ще молодий, як я зорганізував цей молодіжний Відділ, секретарем якого стала його сестра. Був тоді напружений такий молодіжний Відділ, і я мусу похвалитися, що одного тижня 1938 року я зорганізував такі молодіжні Відділи УНСоюзу числа 398,398 і 415 в Шикаго, 428 в Довнерс Гров, 452 в Іст Шикаго, 459-ий в Джолісті і один в Гері — числа якого не пригадую. Прийшли війна, члени масово пішли до війська, а дівчата не встигли самі. З тих Відділів деякі проіснували кілька літ, а 452-ий і 415 існують до нині. Але свою функцію арятувати молодь для Союзу вони сповнили, а відтак злучилися з іншими Відділами. Всі вони постаріли і нема тепер в Союзі молодіжних Відділів, бо навіть Данило Грод відслужив при війську і доходить до сороківки.

Звичайні ковалі, що вміють кувати коні, заробляють у нас 400 доларів тижнево — 40 годин — 10 доларів на годину. І праці мають багато, бо у місті є всього 10 людей, що вміють вкати коня в підвал.

Передчувають спонсори, бо УНСоюз не може братися до радіового бізнесу.

Ціллю передачі є ширити серед громади добре ім'я У. Н. Союзу, помагати організаціям членів, інформувати громаду про всі справи, зв'язані з життям Союзу і американської України. Десять тисяч на союзову родину в метрополітанській окрузі великого Шикага потребує такої обслуги.

В часі ваканції, Шикаго туготить на північний захід.

Архiepіскоп Метислав у Монесені, Па.

Українська православна парадія св. о. Миколая в Монесені, Па., завжди радісно і сердешно вітала в себе доголітного й невтомного свого Архiepіска. Високопреосвященного Владика Архiepіска Метислава. Цим разом, окрім вірної пасти й параф. заряду — сердешно вітала Владика десять місяців тому призначений Консисторією до Монесени — новий настоятель цього побожного Христового стада, прот. Микола Федорович.

Свого часу на сторінках „Свободи“ і англомовного тижневика була згадка зі світлинами деяких новорозмалюваних ікон монесенського храму, незвичайно високої мистецької вартості роботи нашого незрівняного мистця Святослава Гордієвського. Саме весною ц.р. згаданий мистець виконав у своєму студію в Нью Йорку три великі полотна-ікони для цього храму, видержані у традиційному українському візантійському стилі. Іх приміщено на задній стіні велепетського святилища цього хра-

Знаю, що Союзівка тішиться теж шикаговськими гістьми, але громада їде на Діброву, їде до Вископсину, де була колись оселя Пласту, с. це оселя СУМА. Приблизно 200 миль від Шикаго у Вископсині Делс є концентрація українців з їх мотелями, оселями і хуторами. В долині ріки Вископсини в гористому терені розташовані різні вакаційні атракції для молоді, для риболовці і водного спорту. Долина та притягає щораз більше українців, подібно як Лейк Джордж в стейті Нью Йорк. Знаю Вископсин Делс вже 30 літ і за цей час околища дуже змінилися. Ночував я там в кабіні, де не було ще води, треба було йти до керниці. Тоді панували там індианці і жиди. Жиди вивандрували далі в долину ріки Ігел, а з індіанців залишилися кілька родин, що виступають в нічних театрах в скелях ріки.

Українці і литовці збирають місця попередніх власників. Тепер мотелі, басейни з фільтрами, ресторани з купальнями басейнами в середині зі всім комфортом, — це місто Делс і Лейк Делто. А на лівому березі ріки будують свої літні „котеджі“ нові шикаговці, деякі в лісі, інші на рівному полі. Виглядає, що літня українська колонія зростає, а власники мотелів збогаються, як перейдуть на цілісний сезон, замість тримісячного. Таке враження виніс я під час побуту там, останнього тижня, на хуторі михайлів братів Яценків і їх швагра Івж. Варцаби, — завітаною знавця риби і риболовці. Іх хутір на високому березі ріки, а з вікна видно широку ріку, і це ширшу піскову пляжу, що легко підходить через малий лісок майже під самі вікна. Всі вони льовляни і хутір назвали Львів.

Домівку МУН-у відкрито 13-го червня роздаванням свідочств для нових членів, що перейшли в 6-тижневий курс українознавства. Організація не числить на масовість і приймає в члени лише охотників курсів. Місцевий Відділ МУН-у очолює Мері Джейн Деметро. Шлий уряд Відділу забрала армія і Марійка остала сама зі старого складу. Домівка влаштована з новими меблями в домі друкарської спілки на Шикаго і Вестер. Всі шість кімнат домівки і веранда на даху були заповнені гістьми, що забавлялися при „буфет стайл“ вечері.

Після бенкету Архiepіска Метислава перебув кілька годин в гостинному параф. домі в оточенні родини о. М. Федоровича та духовництва. З отців-гостей які пошанували побут свого Архiepіска в Пітсбуржчині, були отці: Михайло Ярош, колишній доголітний і заслужений параф цієї громади, тепер в Ембурджу, Па., разом зі своєю дружиною, також були: о. Юрій Красевич з добродійкою, аж з далекого Лорейну, Огайо; о. Юрій Гнатко

му, а стіни його ніжними узорами, також у традиційному візантійському стилі, на тіл позолочених стін докола престолу — відкопав другий наш талановитий артист з Нью Йорку, Роман Назаровський.

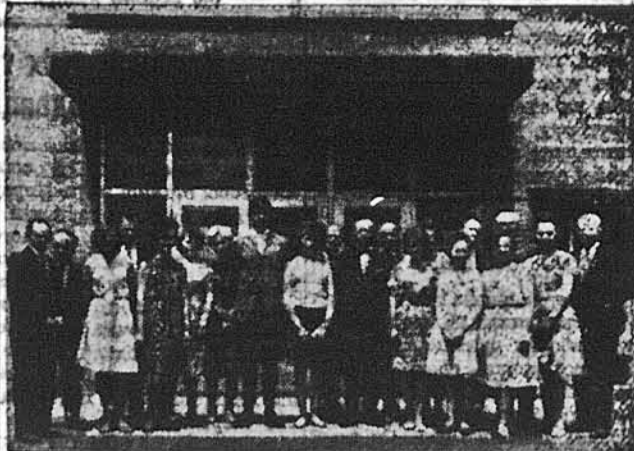
В неділю 21 червня відбулося архієрейське посвячення цього нового надбання монесенського храму, з „дедікацією“ нових церковних лавок, надбаних вірними коштом чотирьох з половиною тисяч доларів. На порозі храму вітала Владика хлібом-сіллю заслужений предієвний церковного заряду, п. Петро Проць, у притворі вітала свого Архiepіска параф. о. Федорович. Владичі під час Архiepісської Богослужби асестував, окрім місцевого параф. також Впрен. о. протодієрей Богдан Желехівський, член Консисторії УПЦеркви в Бавнд Врукс, Н. Дж. Гарно співав мішаний хор під управою п. Івана Бачинського. В парафії існує теж молодіжний хор, під орудою дружини предієвника парафії п-ні Олені Проць, цей молодіжний хор кожної другої неділі співає до Св. Літургії, здебільша англійською мовою.

Під час Богослужби Владика Метислава виголосив теж науку до вірних і добрих своїх монесенців, а під час миротворення, по-батьківськи вітався з вірними, зокрема з дітьми і молоддю. При невмирущій спеці, у святковому бенкеті в честь Владичі взяло участь велике число вірних, також поважно явилися гості з різних місцевостей Пітсбуржчини. Бенкетом провів місто-предієвний параф. фільмознавця, вчитель гайскулу, п. Андрій Соляк. Головним промовцем був Архiepіска Метислав, який довів рушів деякі болючі для всіх церковні проблеми, поділив їх тло й причини. Владика казав, що фінансовий стан УПЦеркви, за який він з Консисторією відповідає, стоїть дуже високо, а це важливий чинник у праці кожної Інституції, також і церкви. Церква-Пам'ятник на виконанні, видавча діяльність УПЦеркви така поважна, що чужинці (наприклад у Велленській Патріархії у Царгороді) не могли повірити, що православні українці у ЗДА могли здобутися на такі ціліні й коштовні речі.

На бенкеті був концерт молоді. Під проводом своєї улюбленої диригентки, п-ні Олені Проць виступили кілька дівчат-дітей й молоді в національних строях, відспівали низку українських пісень. Деякі співаки, це вже і четверта генерація, але всі добре вчилися наші пісні, також виголошували їх бездоганно. У другій частині концерту виступили перед Владиком й захопленою публікою славі на всю українську Патріархію „Український Пітсбуржчині“. Під проводом відомого рідного мистецтва керівника, п-ні Ольги Пішко (та її мужа Бориса) монесенські „козакі“ витиснули нею одним зі старших, спеціальних гостей з околиці, — славу радості й захоплення, Владика Метислава був такий захоплений цим всім, що прийшов біля сцени і всім учасникам монесенського „фестивалю української пісні й танку“ роздав особисто квітви, зокрема поблагодословив і грацював їхнім двома мистецькими провідниками, також добрим батькам, які доцільно і глибоко шанували труд таких зділних одиниць і робітниць, як пані О. Проць і Ольга Пішко. З визначних гостей на бенкеті слід згадати п. Володимир Піпюка, широковідомого громадянина й церковного діяча, який прибув до свого колишнього „рідного городка“ з далекого Алентавну, Па., разом зі своєю дружиною.

Після бенкету Архiepіска Метислава перебув кілька годин в гостинному параф. домі в оточенні родини о. М. Федоровича та духовництва. З отців-гостей які пошанували побут свого Архiepіска в Пітсбуржчині, були отці: Михайло Ярош, колишній доголітний і заслужений параф цієї громади, тепер в Ембурджу, Па., разом зі своєю дружиною, також були: о. Юрій Красевич з добродійкою, аж з далекого Лорейну, Огайо; о. Юрій Гнатко

„РІДНА ШКОЛА“ В ДЖЕРЗІ СІТІ ЗАКІНЧИЛА НАВЧАЛЬНИЙ РІК

(Фото: М. Яцусь)

Перший ряд — випускники з Директором школи. Зліва: Дана Малуца, Валентина Кохановська, Роман Щупляк, Тереза Хижак, директор школи Самійло Мухин, Олена Олійник, Люба Кравчук, Марія Федько. Відсутні: Валерій Романів і Наталка Гусар. Другий ряд — учительський персонал і Управа Т-ва „Рідна Школа“. Зліва: І. Нинка — уч., М. Коць — гол. Управи, Д. Вох — чл. Упр., О. Валяк, С. Балабан, С. Ясінський, І. Васильца, М. Авдиконич, О. Авдиконич, — учителі, В. Білик — голова Відділу УККА, Н. Кравчук — у-ка, І. Кравчук — секретар Упр. Відсутні: о. Бачинський, а з Управи: А. Хижак — касир, Ю. Харченко — гол. К. К. й інші.

Назва школи мас вже кільканадцятирічний е т а ж виховної праці. Дієвний педагогічний склад під вмілим керівництвом любителя свого діла проф. С. Мухина, дає виховання, співпраця Управи Т-ва „Рідна Школа“, шкраз то більше зрозуміння батьків ваги національної освіти, сприяння спонсора, що ним являється місцевий Відділ УККА, обставина, що школа вже від року міститься в догідному приміщенні Української Католицької Парафіїальної Школи, — все це забезпечує ріст школи.

В школі є 8 клас, працює 9 учительських сил, п'ять доджують з-поза Джерзі Сіті. Навчання релігії веде священник. Дітей же, що цілком не знали української мови, підучувала окрема учителька. Школа мас великий епітідієскон, з допомогою якого вчителі поєднують учням на вірній живопису Україну та все інше.

20-го червня учелі в присутності батьків, роздали свідочства всім тим дітям, що залишаються продовжувати в навчання в цій школі і в наступному році. Після того всі зібрався у великій залі, де роздали свідочства випускникам 8-ої класи, і відзначили закінчення навчального року.

(Сликав, Па.) та о. Дмитро Теленсон (Джінет Па.) також зі своїми добродійками. — З короткою візитною достойною Гостеві у Пітсбуржчині прибув також п. Михайло Комічак зі своєю дружиною і трьома своїми прагарию синами-козакками... На своїй популярній в Західній Пенсильванії „Українській Радієвій Програмі“ він промовив двох неділей проголошував про релігійну і національно-культурну роботу учелі в Монесені, які гуртуються під крилами своєї духовної матері, церкви св. Отця Миколая, від майже пів століття.

З нагоди рідкого монесенського свята місцевий параф арעדгував і видав англійською мовою ілюстровану брошуру про найвище досягнення в цій чейній і жертвенній громаді, яка від десятиліт літ укривала свій величавий храм — тільки найкращими мистецькими речами, як наприклад, предієвний вітражі, які істальовано заходами свого колишнього о. параха, Михайла Яроша. Архiepіска Метислав урядував теперішнього о. параха М. Федоровича, передавши йому шойно „теплі“ з друкарні кілька десятків „авторських“ примірників його нової книжки п. заг. „Духовні скарби“. Це помістечки видана УПЦеркою в Бавнд Врукс збірка святочних нарисів прот. М. Федоровича, які роками (під кожне Різдво й Великдень) були друковані на сторінках щоденника „Свобода“. Обкладинка Романа Пачовського, в середині репродукція ікони Спасителя, оригінал якої давав був авторів — славі наш, із тут народженої генерації — мистець Микола Варварич з Майнерсвилу, Па.

Іван Кравчук

● На з'їзді комуністичних письменників у Східному Берліні говорилося, між іншим, що автори кримінально-сенсационних романів повинні старатися створити такий тип супер-детектива, який мав би соціалістичну мораль і мав на увазі радше зменшення числа злочинів, як виявлення їх. В Східній Німеччині внаслідку сильного обмеження цензурою творчої тематики, надзвичайно зросло число сенсационно-кримінальних романів.

Успіх Миколи Бутовича, мол.

Микола Бутович, мол.

Дітилося сумною вісткою, що в середу 15-го липня 1964 року упокоївся в Бозі, мама Найдорочка МАМА І БАБУНЯ

бл. п. АННА МАНДАТ
з дому Раурин
замешкала при 383 Liberty Avenue, Jersey City, N. J., вдова по бл. п. Петрові і сестра по бл. п. Петрові Раурикові і Павлині Сітнінці.

В п'ятницю, 17-го липня 1964 року в год. 8-й веч. в похоронному заведенні R. A. Riotta Funeral Home при 3205 Kennedy Blvd, 418 Stagg Street відправиться ПАРАСТАС, на який запрошуються Кривих, Знайомих і Членів Сестринства Преса. Дни Марії (гора міста).

ПОХОРОН — в суботу, 18-го липня 1964 року о год. 9:30 ранку з того ж пох. заведення до Української Католицької Церкви св. ап. Петра і Павла і після Богослуження на цвинтар Holy Cross Cemetery.

В глибокому смутку:

доньки — ОЛЬГА МУР

ЛІЛІЯ КОМАПОРЕ

син — ЮЛІОС

І двоє внуки

Дітилося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в понеділок, 13-го липня 1964 року у Valley Forge Military Academy, упокоївся в Бозі, на 74-му році життя наші Найдорочка МУЖ, ТАТО, ДІДУНЬО І БРАТ

бл. п. ОЛЕКСАНДЕР МАЗЯР
Походив з с. Воробішка, пов. Тернопіль, Україна. ПАРАСТАС відправиться в п'ятницю, 17-го липня 1964 р. о год. 8-й веч. в пох. заведенні Навесніч при Френклін і Brown у Філадельфії, Па.

ПОХОРОН — в суботу, 18-го липня 1964 р. о год. 9-й ранку з того ж пох. заведення до Католицького Храму і після Богослуження на цвинтар у Фалс Чейлі.

В глибокому смутку:

дружина — МОКРИНА

син — ВОЛОДИМИР з жінкою ВІРОЮ І

дівчата: ЛЮБКА, НАДІА І ОЛЕСЬ

у Венесуелі

доньки — МАРІЯ І СВЕТІНА з чоловіком

РОМАНОМ І дітками: СЛАВКО,

ЮРКО І ОРЕСТ в Україні

брат — ІВАН в Україні

сестра — МАРІЯ ЗВАРИЧ в Канаді

В п'ятницю, дня 26-го червня 1964 року в Дітройті по важкій нещасній відлишці у вішність у 67-му році життя б. доголітний управитель шкль, прикладний чоловік і батько та завісний громадянин

бл. п. ДМИТРО ГЕВНО

залишивши в глибокому смутку дружину Олену, сина Любомира з дружиною і внуки.

Похорони відбулися в понеділок, дня 29-го червня 1964 року при численній участі родини, приятелів і знайомих, в супроводі о. Юрія Жданка

Від Петропавлівського Відділу УККА попрацюва Покійного над могилою голова цього ж Відділу, ред. М. Бажанський.

При цій нагоді замість квітви на свічку могли бл. п. Дмитра Гевка, по 10 доларів на УККА аложити: Іван і Віра Гармон, Роберт і Олена Дюеллін, Роман і Анна Качмар, Нехай, Любий Друже, земля буде Тобі пером.

Фр. Липецький, секр. МВ УККА

Замість квітви на свічку могли

бл. п. д-ра мед. БОГДАНА НЕДІЛЬСЬКОГО

скадають \$10.00

на Наукове Т-ва Ім. Т. Шевченка в Сарсель, Франція

Д-р Іван І Мірослава БЕЛЕГ

Замість квітви на свічку могли

бл. п. д-ра БОГДАНА НЕДІЛЬСЬКОГО

акожити \$10.00

на Українських Інвалідів.

Опечалений ВП. Родні, вислови широго співчуття.

Проф. Іван ГОЛЕМБОВСЬКИЙ з Дружиною

ПОДЯКА

Дня 27-го квітня 1964 року неможлива смерть передчасно і несподівано забрала від нас

Незабутнього

бл. п. інж. ДМИТРА МІСЬКА

Цією дорогою складаємо нашу найщирішу подяку всім особам, які виявили нам своє співчуття, прислали квітви Покійному, вшанували його пам'ять участю в похороні, тим, що аложили дати на благодійні цілі і Заупокійні Служби Божі. Рівно ж дякуємо і всім тим Приятелям, які старалися нас розрадити, та чимнебудь нам допомогти в часі нашого найбільшого смутку.

Також складаємо сердечну подяку всім представникам численних організацій та всім промовцям, які так щиро промислилися над відкритою могилою з своїм до останньої хвилини активним товариством.

Зокрема дякуємо чоловічому складові хору „Дипро“, який віддав останню присутію своїм довголітнім членом і мистецьким співом під час похоронного міську.

Дружина ГЕНА МІСЬКА І Родні

ПРИГАДАЙТЕ СОБІ

скільки разів Вам грозив нещасливий випадок в дорозі, вдома, чи при праці — і негайно забезпечіться

АНЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ
Українського Народного Союзу!

